

De witte droom

Wendy Wuyts

Aan Matt Stephens, Judo Wuyts
en die periode tussen de winter en de lente.

Van dezelfde auteur

Als Meubels Konden Spreken (2019)

Proloog

Elaleh Khayyam was pas 23 jaar oud toen zij begreep dat bomen intelligenter waren dan de meeste mensen. Eerst vond ze dit idee een kinderlijke gedachte. Een droom. Tot die ene winterdag in een dorp aan de voet van Mount Fuji.

‘Iedereen droomt, maar veel dromen verdwijnen’, vertelde de oude Japanner, terwijl hij een vissersnet herstelde. ‘Zoals bladeren. Ze dwarrelen naar beneden, vallen op de grond en rotten dan weg in de koude winter. Enkele dromen worden opgeraapt door jonge kinderen en hun moeders, meestal na de vroege ochtenduren, wanneer de dauw verdampt is. Dan leggen ze deze tussen absorberend papier dat ze daarna tussen de pagina’s van een zwaar boek leggen. De bladeren worden droger en droger totdat ze eindigen in een fotoboek samen met wat uitleg. Later, weken of zelfs jaren later, bladeren moeder en kind vaak door hun herbarium om te begrijpen waaruit de natuur bestaat. Moeders kunnen medicijnen van deze dromen distilleren waarmee ze hun kind kunnen genezen van de kwalen van deze tijd.’

Op deze ochtend in februari zaten Elaleh en hij op een houten bank aan een meer dat beroemd was voor zijn uitzicht op Mount Fuji, maar vandaag verschool de vulkaan zich achter een reusachtige wolk. Ze zaten met hun rug naar haar toe, maar toch kon Elaleh haar aanwezigheid voelen. In Japan geloven ze dat bergen vrouwelijke geesten zijn. Niet alleen bergen. Volgens het shintoïsme kunnen ook in rotsen, bomen, watervallen en rivieren geesten huizen, de zogenaamde kami. Zodra Elaleh over dit basisidee van shintoïsme hoorde, beeldde ze zich vaak in hoe de natuur haar zou zien.

Luisterde Mount Fuji ook naar het verhaal van Kazemori san?

Kazemori san was de enige Japanner in de buurt die Engels kon praten (want hij had een Canadese vrouw) en die ook nog eens tijd had om

haar tolk te spelen. De Japanse cultuur was in dit dorp nog uitzonderlijk intact gebleven. Hij had haar meer verteld over de heilige bomen van de Kisovallei die zo fel beschermd waren door de samoerai dat je de doodstraf kon riskeren als je een van hen omhakte. Hij legde haar de structuren uit die ervoor zorgden dat houten tempels eeuwenlang aardbevingen konden weerstaan en weefde af en toe een haiku door zijn uitleg. Wat Elaleh het meest interessant vond, was dat Japanners hun meest heilige tempels om de twintig jaar herbouwen. Op die manier gaven ze de kennis en waarden om die tempels op te bouwen met de volgende generatie mee. In een land vol aardbevingen, tsunami's en tyfoons leefden huizen niet lang maar de Japanse waarden en kennis zijn diep verankerd in de bodem en worden met elke generatie dieper de grond in geduwd. Elaleh beeldde zichzelf in als jong meisje in een veld vol Japanse schrijnen, samen met haar moeder. Haar moeder hield een glazen bokaal vol blaadjes vast. Elaleh reikte uit naar de bokaal, maar haar moeder tilde de bokaal hoger zodat Elaleh er niet bij kon.

‘Dromen zijn zo mooi en leerrijk’, zei hij.

Ze keek op naar Kazemori san. Na twee dagen was het tijd voor haar om verder te gaan. Haar studiereis in Japan was bijna over en over enkele dagen werd ze op haar project in Tokio verwacht. Toch wou ze zich nog voor een laatste keer als een klein nieuwsgierig meisje in een trage wereld voelen, voordat ze zich terug in een hippe designer jurk moest wurmen. Deze oude Japanner deed haar aan haar tante Nastya denken. Haar tante en de oude Japanner waren allebei verhalenvertellers uit een tijd die niet meer bestond, of die je alleen nog maar in verborgen hoekjes terugvond. Zijn vingers dansten nog steeds over het net. Een herinnering waaide op. Tante en ik in een berkenbos. De zon stond hoog, het was nog niet helemaal lente. De oude dikke vrouw gaf haar een glas met berkensap. En Elaleh dronk. Elk jaar nam tante Nastya haar aan het begin van de lente mee naar deze bomen om hun medicijn af te tappen. Berkensap deed je haar en

huid glanzen. Totdat ze 21 jaar oud was. Tante Nastya had gezegd dat het tijd was dat Elaleh haar eigen weg vond.

‘Het is wreed dat ze die ziekte de witte droom noemen’, zei Kazemori na een stilte.

Elaleh wendde haar blik van hem af en keek naar haar handen.

‘Een ziekte die zoveel moeders van hun kinderen heeft gescheiden.’

Tranen blonken in zijn ogen, maar geen een rolde over zijn wangen.

Hij boog zich nog meer over zijn vissersnet.

Elaleh bleef naar zijn vingers kijken. Ze wou nog niet aan de wereld denken.

‘Ik dacht dat Japan zijn ergste tijd meegemaakt had’, vervolgde de oude Japanner. ‘Het leek dat we de grillen van de natuur stilletjes aan konden bedwingen. Maar dan duiken er altijd nieuwe gevaren op. De witte droom, de Groene Uitbarstingen. De kami laten ons nooit vergeten dat het leven een cyclus is van goede en slechte momenten, van eb en vloed.’

Elaleh keek van het net naar het gezicht van Kazemori san. ‘Ik weet hoe je je voelt. Een kennis van mijn lagere school is ook aan de witte droom gestorven,’ zei ze, ‘en twee andere vrienden zijn in de Groene Uitbarsting in Londen omgekomen. Maar ik probeer er niet aan te denken. De wereld zal beter worden. We zullen weer gelukkig zijn. Elke dag zijn er meer technologische ontdekkingen. Ik ben er zeker van dat ze snel een oplossing zullen vinden.’

De Japanner concentreerde zich weer op zijn net. ‘Hij sprak ook altijd over technologie. Daarom was hij naar Tokio verhuisd. Hij dacht dat hij daar gelukkig zou zijn.’

Elaleh wreef over haar armen. Ze wist niet hoe ze moest reageren.

‘Ben je gelukkig in Londen?’ vroeg hij.

Die vraag verraste haar. ‘Ja. Ik woon daar graag.’

‘Mis je je ouders niet?’

‘Edinburgh is niet zo ver van Londen’, zei Elaleh snel, en dan besefte ze nog eens hoe hard ze hen miste. ‘Ze zijn gelukkig, omdat ik mijn droom volg. Vooral mijn mama is blij, want ze zou hetzelfde doen.’

‘Zijn ze blij dat je in Tokio bent?’

‘Ik ben hier maar voor korte tijd’, zei Elaleh. ‘Ze weten dat ik terugkom.’ Plots dansten onzichtbare vingers over haar ruggengraat. Ze klopte op het hout van de bank. ‘Schots bijgeloof’, mompelde ze en ze bloosde.

‘Je hebt nog geen familie verloren’, begreep de oude Japanner.

Hun blikken ontmoetten elkaar.

‘Nee’, zei Elaleh. Haar hart bonsde in haar oren.

Hij glimlachte en zei iets in het Japans tegen het vissersnet. Dan begon Kazemori san aan een verhaal. ‘Er was eens, en er was eens niet, een prinses zo wit als sneeuw.’

Elaleh wierp een blik op haar horloge. Ze had nog tijd.

‘Ze was niet altijd zo wit geweest. Ooit was ze zo groen als gras dat onder je blote voeten knispert. Zo geel als de reusachtige zonnebloemen van haar vader. Zo roze als een kirrende baby. Zo bruin als de majestueuze beuken in een dreef. Zo oranje als de heerlijk ruikende pompoensoep van haar schattige oma. Zo blauw als de bessen in zijn tuin. Zo rood als zijn lippen. Ooit was de jonge prinses zo. Totdat het rood van zijn lippen ‘ja’ zeiden. Haar geliefde zou trouwen met een ander. Haar kleuren vervaagden in het donkerste van haar ziel en plots was zij niet meer de kleurrijke prinses, maar de Witte Prinses. De kleuren van haar jeugd waren vage herinneringen in een zwart gat, haar glimlach was verloren in een doolhof van onbegrip en haar hart bevond zich in een land waar zij nooit geweest was.’

Elaleh rechtte haar rug, maar onderbrak hem niet.

‘Alleen haar meest loyale dienstmeisjes wisten dat ze deze ziekte had. Elke dag als ze opstond, zo wit als de nacht, hielpen ze haar om haar witheid te verbergen. Ze zat voor haar spiegel en liet haar dienstmeisjes haar lippen zo rood als robijnen verven. Haar ogen zo groen als esmerald. Haar haren zo bruin als hout na regen. Ze kleurden haar gezicht met pigmenten uit het Verre Oosten. Dan bekeek ze zichzelf in de spiegel en als het haar niet beviel, trok ze het masker van haar witte gezicht en liet de dienstmeisjes weer helemaal

opnieuw beginnen. Het duurde altijd lang voordat ze eruitzag zoals anderen. Zoals haar ouders en haar onderdanen van haar verwachtten.’

Elaleh zag zichzelf op haar stoel in haar badkamer in Londen zitten. Alles lag voor haar uitgestald. Eyeliner, oogpotlood, een palet met veertig verschillende tinten oogschaduw, elf verschillende kleuren lippenstift, watjes. Onder haar spiegel, in een perfecte lijn wachtten haar 43 flesjes met nagellak.

‘Niemand wist dat ze leed aan wat haar dienstmeisjes de witte droom noemden. Ze zorgde er altijd voor dat ze er voor de buitenwereld piekfijn uitzag.’

Het potje naast haar nagellak bevatte haar recept voor succes.

‘Zelfs niet de man van wie ze hield wist wat zij meemaakte, de man die ging trouwen, de man die haar hart had gebroken.’

Elaleh keek terug naar haar horloge en dan naar de oude Japanner. Ze nam vaak drugs met haar vrienden in Londen. Ze noemden het witte poeder hun vaccin tegen de witte droom. Hoe kon je anders presteren in een competitieve maatschappij? Alleen verborg ze dat voor haar familie. Net zoals de prinses moest Elaleh haar ‘witheid’ geheim houden, want ze wist dat haar familie de waarheid niet aan zou kunnen.

‘Zijn naam was Zinan. Hij was een wijze ridder van goede inborst en hij had een zacht karakter. En toch was hij niet echt dapper en twijfelde hij vaak over zijn beslissingen. Meestal koos hij voor de meest gemakkelijke weg.’

Ze dacht aan haar eerste keer. Een vriend had haar zijn geheim voor succes toevertrouwd nadat ze had gemopperd over de vele deadlines en druk in haar tweede jaar aan de universiteit. Waarom verwachtten haar professoren dat je een heel design in minder dan vijftig uur kon uitwerken? Met zijn hulp leverde ze een design in dat de professor van zijn sokken blies.

‘Eigenlijk weet ik ook niet waarom de prinses Zinan zo bijzonder vond.’

Elaleh knipperde met haar ogen.

‘Ze hadden wel heel wat interesses gemeen en waren allebei aardig, intelligent en nieuwsgierig naar de wereld, maar voor de rest was hij niet zo bijzonder. Het is zelfs verwonderlijk dat hij twee aanbidders had, namelijk de witte prinses en de rijke barones. Haar naam was Bente.’ Hij richtte zich tot Elaleh. ‘Waarom denk je dat hij voor Bente koos?’

‘Ze was mooier’, zei Elaleh. Haar stem trilde. ‘Bente moest beter zijn dan zij. Op vele manieren. Mooier. Slimmer. Avontuurlijker. Grappiger.’

‘Of had de Witte Prinses een laag zelfbeeld?’ merkte de oude man op. ‘Wist Zinan eigenlijk dat ze op hem verliefd was?’

Elaleh schudde haar hoofd. ‘Ik ken dit verhaal niet.’

De oude Japanner glimlachte droevig. ‘De Witte Prinses kreeg de witte droom omdat haar hart gebroken was’, fluisterde hij. ‘Onlangs las ik een artikel waarin stond dat mensen die voor een lange tijd droevig zijn meer kans hebben om de witte droom te krijgen. Als je hart gebroken is, kan witheid gemakkelijker zijn weg vinden via de spleten van je ziel.’

‘Waarom vertel je dit verhaal?’ vroeg Elaleh.

‘Ik kan het niet uitleggen. Het klinkt raar, maar mijn verhalen kiezen mij. Niet andersom. Het lijkt alsof een muze de verhalen in mijn oren fluistert.’

‘Het klinkt alsof het verhaal gebaseerd is op jouw eigen ervaring’, zei Elaleh.

‘Nee’, zei hij snel.

‘Die muze is misschien een schim van je vorig leven.’

Hij knipperde met zijn ogen.

‘Geloof jij niet in een vorig leven? Is reïncarnatie niet boeddhistisch?’ vroeg Elaleh.

‘Vraag dit niet aan een stervende persoon’, zei hij. ‘Die zich meer wil bezighouden met zijn huidige leven.’

Zij sloeg haar ogen neer.

Hij pauzeerde. ‘Wil je dat ik verderga?’

Elaleh knikte.

‘Toen brak de dag van de trouw aan. Het bruidskleed van Bente was rood. Alles op de bruiloft was rood. De Witte Prinses voelde zich ellendig en verstikt, de pijn van haar ziekte voelde aan alsof ze verdrong. In de kerk merkte ze op dat als ze iets aanraakte, de kleuren van het voorwerp wegtrokken van haar vingertoppen. De kleuren leken te sidderen en zinderden als de lucht bij een hittegolf. Andere aanwezigen merkten ook op dat de kleuren onrustig waren. Toen Bente en Zinan het rood van hun lippen uitwisselden, vulde een luid gegil de kerk. Met ogen zo groot als verfpaletten staarde de Kleurrijke Koningin naar haar dochter.’

Elaleh dacht aan haar eigen moeder met haar rode haren voordat ze grijze haren kreeg. Haar fiere houding. Enkel haar kleding vond ze dof en saai.

‘De tranen van de Witte Prinses hadden de valse vliezen van kleuren doen losweken zodat iedereen kon zien hoe wit zij was. Meer mensen begonnen te schreeuwen. Toen riep de Kleurrijke Koningin tot het volk dat ze voor haar dochter zou zorgen.’

Elaleh glimlachte naar de oude Japanner. Een warme gloed spreidde zich van haar vingertoppen tot haar tenen. Elaleh wist dat haar moeder op exact dezelfde manier zou reageren.

‘Onmiddellijk bracht zij de Witte Prinses naar de beste dokter in het koninkrijk. De dokter bestudeerde haar ogen, luisterde naar haar hart en onderzocht de gleuven in haar lippen. Na een knik ging hij achter zijn bureau zitten en drukte zijn vingers tegen elkaar.

‘Wat is er met haar?’ vroeg haar moeder.

‘Ze is stervende’, zei de dokter droog.

Haar moeder werd ook lijkbleek.

‘Kan u haar niet genezen? Ze heeft zo’n beloftevolle toekomst. Ze heeft de grootste onderscheiding, ze heeft de beste vrienden, ze is mooi en heeft veel geld. Waarom zou ze moeten sterven?’

‘Ik kan haar niet helpen’, zei de dokter.

Elaleh zag in haar herinnering haar moeder tieren en schreeuwen tegen haar vader.

‘Hoe lang heb ik nog?’ vroeg de Witte Prinses met een krop in haar keel.

‘Je gaat de lente niet meer halen’, zei de dokter.

Haar moeder gaf de hoop niet op. Haar moeder nam haar mee naar de tuin en liet haar van de bessen proeven, maar ze absorbeerde het blauw niet. Haar grootmoeder gaf haar pompoensoep, maar zij werd niet oranje. Haar opa versierde haar kamer met zijn zonnebloemen, maar het geel bleef niet op haar huid plakken. Haar familie en vrienden namen haar mee op wandelingen onder berken en eiken, maar ze bleef wit. Ze zochten in wouden, cafés, in de huizen van haar vrienden naar kleur maar de prinses bleef wit. De bomen zongen hun mooiste lied voor haar, want ze hielden van haar, maar ze zonk alleen maar dieper en dieper in de ijskoude oceaan van ellende.’

Elaleh huiverde. Ze zag zichzelf als tienjarige in een witte kamer. Tegenover haar zat een psychiater. Hij schreef iets in zijn boek. Elaleh haatte zijn minimalistische stijl. Het interieur was te leeg en ze tekende in haar hoofd uit hoe ze zijn consultatiekamer voller kon doen voelen. Er was meer kleur nodig.

‘Op een grijze dag hoorde haar moeder van één van de dienstmeisjes dat een oude heks de witte droom had overleefd. De koningin nam haar dochter mee naar deze oude heks die op een berg aan het einde van de wereld woonde.’

Elaleh moest onwillekeurig aan tante Nastya denken.

‘De Bergheks glimlachte droevig bij de aanblik van de Witte Prinses. ‘Ik had dit ook’, zei ze. ‘Iedereen dacht dat ik ook zou sterven, maar ik had het geluk om op tijd een tovenaar te ontmoeten. Dé Kleurtovenaar. Hij gaf me alle kleuren van de regenboog.’ ‘Waar kunnen we hem vinden?’ vroeg de moeder snel. De Bergheks glimlachte geheimzinnig. ‘Ik moet het antwoord schuldig blijven. Ik weet niet waar de Kleurtovenaar is.’ Ze stond van haar zetel op, ging naar de open haard en gooidde houtblokken in het vuur. ‘Ik heb het

gerucht opgevangen dat hij zo ontdaan was van de dood van zijn kat dat hij in negen stukken versplinterde. Het was een zeer speciale kat. Deze stukken liggen over de hele wereld verspreid, maar ik heb geen idee waar.’ De Koningin richtte zich tot de Witte Prinses. ‘Jij moet op reis gaan en alle stukken van de Kleurtovenaar vinden, zodat je hem weer heel kan maken en zodat hij jou kan genezen.’

‘Ja, dat begrijp ik maar waar begin ik?’ ‘Ik weet wat je bedoelt’, zei de Bergheks. ‘Tot enkele jaren geleden heb ik heel de wereld afgereisd omdat ik op zoek was naar iets, maar ik wist niet wat ik zocht en waar ik moest zoeken. Er is een leegte in ons allemaal, een witheid, die af en toe naar de oppervlakte drijft. Het is ons doel om deze leegte te kleuren en op te vullen met alle geluk van de wereld.’ Ze zuchtte. ‘Jij hebt deze leegheid voor zo lang genegeerd dat de witheid in jou is geïnfecteerd tot een dodelijke ziekte... die alleen jij kan genezen.’

De oude Japanner legde zijn vissersnet neer.

Elaleh wachtte op een vervolg. ‘Hoe eindigt het?’ vroeg ze uiteindelijk.

‘Waarom vertel jij het me niet?’ vroeg Kazemori san.

Elaleh lachte. ‘Ik ben geen verhalenverteller’, zei ze.

‘Maar je schrijft.’

‘Ik schrijf blogs over lifestyle en interieur’, zei ze. ‘Niet over katten, en...’

Elaleh onderbrak haar zin omdat ze was afgeleid door een herinnering die plots opwelde. Het was een herinnering aan een nachtmerrie uit haar kindertijd. Ze zag een grasveld. De berken. Ze wandelde door het bos. Ze zag de oude man die op een boom leek. Hij stak zijn rechterhand naar haar uit. Zijn grijns was vals. Toen begonnen de bomen van het bos te dansen. Ze schrok toen de wortels en de takken met een flinke slag de oude man vermorzelden. Ze huiverde en keek Kazemori san aan. Hij knikte.

‘Er is een leegte in ons allemaal,’ herhaalde hij, ‘een witheid die af en toe naar de oppervlakte drijft.’

De handen en rug van Elaleh verkrampden. Soms had ze het gevoel dat de Japanse man haar gedachten kon lezen. Zijn metaforen raakten haar keer op keer.

‘Goed. Als lifestyleblogger zou ik haar adviseren om naar de plek te gaan waarvoor ze het meest bang is,’ zei Elaleh, ‘want vaak bevinden verborgen schatten zich buiten de grenzen van onze comfortzone.’

‘Zoals in Aokigahara’, zei Kazemori san.

Die naam gaf haar rillingen. De afgelopen dagen waren ze vaak langs dit dichte bos gelopen. Ze kende de reputatie van het bos voor ze dit Japanse prefectuur had bezocht. Sinds het verschijnen van de roman Kuroi Jukai, ofwel de Zwarte Zee van Bomen in 1960, pleegden veel Japanners hier zelfmoord. In de negentiende eeuw werd hier ook ubasute gepleegd, een soort van euthanasie waarbij jonge mensen ouderen in het bos droegen en hen daar lieten sterven. Kwaadaardige geesten lokten onschuldige zielen van het bewandelde pad. Elaleh had er elke keer stemmen gehoord. De stemmen klonken niet menselijk.

‘Dat is inderdaad een enge plek’, zei Elaleh.

‘Je weet wat je te doen staat’, zei hij.

‘Wat bedoel je?’

‘Het bos roept je.’

Een rilling liep over haar rug, alsof iemand zojuist over haar graf was gestapt.

‘Ik begrijp niet wat je bedoelt’, herhaalde Elaleh voorzichtig.

‘Ik begrijp het ook niet allemaal’, zei de oude Japanner. ‘Pas alleen op. De geesten lokken graag jonge mensen. Soms denk ik dat mijn zoon naar Tokio is gevlucht omdat hij bang was voor de geesten in dat bos.’

‘Ik geloof niet in geesten’, zei Elaleh.

De oude Japanner glimlachte. Hij stond op en maakte een lichte buiging. ‘Itterasshai!’

Elaleh en hij namen afscheid. Hij wandelde als eerste weg. Elaleh bleef nog een tijdje op de bank zitten. *Waarom ben je zo bang? vroeg ze zich af. Het zit allemaal in je hoofd. Je bent beter dan dit. Ze stond op. Je bent geen klein meisje meer.* Dan glimlachte ze.

Een halfuur later zat Elaleh op de bus naar Kawaguchiko. Tussen haar benen klemde ze een grote feloranje rugzak. Ze reden langs Aokigahara en Elaleh drukte op de bel. Ze schrok van haar impulsieve beslissing, maar tegelijkertijd tintelden haar handen en voeten van de opwindning. Ze stapte uit de bus en zocht naar de ingang van het donkere bos. Toen Elaleh het spookbos betrad bekleemde een onheilspellend gevoel haar borstkas. Dit bos was een plaats waar, net zoals bij de zee, zonneschijn alleen in bepaalde hoeken fonkelde. De bomen leken vreemd want hun kronkelende wortels en stammen weken alle kanten uit. Ze wist dat de bomen zo vreemd waren omwille van de vulkanische grond. Dat had ze van haar vader geleerd. Normaal gezien konden zulke weetjes haar niet boeien. Ze was geen geoloog, maar een interieur designer. Ze hield niet van rauwe, maar van bewerkte producten. De grond voelde bevroren aan en overal lagen er reusachtige rotsblokken. Sommige bomen waren met mos bedekt. Tante Nastya had haar geleerd dat mos zure grond en water betekent. In Japan was mos het symbool van het eeuwige en daarom zag je zoveel mos in hun tuinen. Ook lagen er overal takken, schors en houtblokken van de berkenboom. Alsof iemand die daar had gelegd. Ze vroeg zich af of Japanners ook een speciale relatie hadden met berkenbomen. Ze wist dat ze de kerselaars in de lente tijdens picknicks bewonderden en vooral de geur van ceders en cipressen in hun haiku's ophemelden. Maar berkenbomen? Elaleh zuchtte. Het was niet alleen stil; ze hoorde geen enkel vreemd geluid. Meer zelfs, ze hoorde helemaal niets, alsof iemand de volumeknop had toegedraaid in het bos. Na een tijdje begon ze haar hart te horen in haar borstkas. Het kloppende geluid maakte haar nerveus.

Er was geen enkel teken van leven. Er was een pad en dat nam ze. Bij elke stap die ze zette, klopte haar hart sneller. Ze versnelde haar passen want ze wou deze test zo snel mogelijk achter de rug hebben. Ze wist niet meer waarom ze hier was. Waarom deed ze zichzelf zoiets aan? Wat had ze verwacht? Dan hield ze halt. Ze werd overspoeld door

gedachten. Talloze herinneringen van haar bezoek aan de kinderpsychiater prikkelden haar geheugen en haar ogen prikten van de opwellende tranen. Toen ze negen jaar oud was, vonden ze dat ze teveel fantasie had.

‘Maar het is waar’, zei ze luidop. ‘De bomen hebben die man vermoord.’ Ze haalde diep adem. ‘Ze hebben me gered.’

En op dat moment wist Elaleh dat ze niet bang moest zijn voor de bomen. Plots zag ze iets in de verte fonkelen. Ze begon terug te wandelen, het fonkelend object tegemoet en bevroor ter plekke door een immense bewondering voor wat ze daar zag. Een jonge dennenboom, zo oud als zij, was omringd door duizenden *monotropastri*. Witte paddestoelachtige planten die Elaleh aan feeën deed denken. Ze zijn wit, omdat ze geen bladgroenkorrels gebruiken om nutriënten uit ontbonden materiaal te halen. Ze deed haar rugzak af en hurkte neer om haar fototoestel en een klein statief eruit te halen. Ze had een geweldig idee voor een volgende post op haar instagram account. Ze zette het statief op een rots en nam enkele foto’s van zichzelf en de *monotropastri*. Toen ze controleerde of dat ze juist en mooi op beeld stond, merkte ze dat een van de planten boven haar roze kleurde. De plant was op twee meter hoogte. Ze liet haar camera en statief achter en beklom een rotsblok om de roze plant van dichterbij te bestuderen. Zodra ze de plant zag, hoorde ze iets.

Elaleh, waar is je mama?

De stem kwam van de dennenboom. Haar ogen sperden open van angst en ze viel bijna van de rotsblok, maar greep zich snel vast aan een boomstam binnen haar handbereik. Dan liet ze de boom los en klauterde omlaag. Ze schoot naar haar rugzak en wou de camera en het statief nemen, maar merkte dat die een meter verder stonden dan daarnet. Ze graaide naar de camera en het statief, en liep zo snel mogelijk het woud uit. Zodra ze uit het bos was, bleef ze stappen totdat ze de adem van de bomen niet meer in haar nek voelde.

Nog geen twee uur later bevond ze zich in een snelheidstrein naar Tokio. Pas daar durfde ze naar de foto’s van Aokigahara te kijken. Ze

hapte naar adem, toen ze een foto van zichzelf op de rots bij de dennenboom trof.

Hoofdstuk 1: Als de pruimboom rijpt

De berk staat bekend als de ‘vrouw van het bos’ en wordt vaak geassocieerd met andere bomen die bekend zijn om hun vrouwelijke aspecten, zoals de lijsterbes en de wilg.

De Bomenatlas

Ooit, enkele dagen geleden, zat ik met gesloten ogen op een leren zetel in een eersteklascoupé van een trein en beluisterde ik vredig klassieke muziek van Franse bodem. Klassieke muziek bracht me altijd naar een plaats in gedachten waar ik op innovatieve ideeën kwam voor mijn bedrijf. Meestal meed ik Frans. Het deed me meteen aan pijnlijke momenten uit Kameroen denken, maar klassieke muziek had geen tekst. Ravels Boléro begeleidde me stap voor stap naar de climax. Debussy fluisterde me ideeën in, terwijl Bizet mij de risico's van deze ideeën toeschreeuwde. De muziek reisde door de glazen wanden in mijn geheugen en geleidelijk aan vond ik een concept voor de opdracht waaraan ik werkte. Ik had nog een uur voordat de trein Londen zou bereiken. Ik had genoeg tijd om dit hele concept uit te werken.

Plots klonk *Le vent nous portera* in mijn oren. Van Noir Désir. Ik schrok op. Dit is geen klassieke muziek. Wat doet dit liedje in de playlist? Ik opende mijn ogen en staarde naar mijn iPhone alsof het ding mij een antwoord kon geven. Ik liet de nostalgische muziek over mij heen spoelen als golven, terwijl flarden van een oude muziekvideo me voor de geest kwamen. *Een boek in het zand. Duinen in droevige kleuren. Een zwartharige vrouw in een wit kleed. Gespeeld door Rebecca Hampton. En haar zoon. Hij bouwt een zandkasteel, terwijl zij slaapt. Een storm. De kleuren veranderen. Hij zoekt dekking in het zand. Ze zoekt hem, maar ze wordt zelf verzwolgen door het zand.* Een rilling liep over mijn rug. Toch bleef ik luisteren tot het einde. Dan kwam Bizet terug. *Hoe oud is dit liedje? Toch*

al zeker tien jaar oud. Er bestonden al muziekvideo's. Sinds wanneer bestaan er eigenlijk muziekvideo's?

‘Suzanne, vind je geen oplossing?’ vroeg Herbert.

Ik trok mijn oortjes uit en keek naar links. Peter Campbell en Herbert McDonalds, mijn baas en mijn collega, keken me glimlachend aan.

‘Uh.’ Ik ontwaakte uit mijn trance. ‘Integendeel. Ik heb al een concept bedacht. Ik moet straks alleen wat berekeningen doen om te zien of de hoeken in deze constructie voor een optimaal licht zorgen.’ Ik gaf niet teveel prijs. Het zou niet de eerste keer zijn dat Herbert mijn ideeën kopieerde. Hij was jong en ambitieus. Ik was de chef van onderzoek en ontwikkeling in Glass Colors, ons bedrijf. Glass Colors had een hoofdzetel in Edinburgh en drie fabrieken in Azië (Bangalore, Kuala Lumpur en Manila). We waren gespecialiseerd in optiek en fabriceerden vooral spiegels voor grote meubelbedrijven. We werkten ook samen met spiegelpaleizen of kunstenaars en architecten. Herbert werkte onder mij maar deed alsof we op hetzelfde niveau werkten en kon wel eens neerbuigend doen. Als hij niet zo vindingrijk was en oog had voor detail, zou ik een reden gevonden hebben om hem te ontslaan. Ik zond hem wel vaak naar onze fabrieken in het buitenland, maar te laat besepte ik dat hij daardoor een expertise had ontwikkeld die ik niet had. Ik had al jaren geen vliegtuig meer genomen. Peter had me meermaals aangespoord om naar het buitenland te gaan en me te laten inspireren en informeren door de internationale markt. Hij wou internationaliseren. Drie maanden geleden was Johnny met pensioen gegaan en Peter had geen vervanger gezocht; integendeel, hij had het takenpakket van Johnny naar iemand in onze Filippijnse fabriek doorgeschoven. Ik haatte de globalisatie. Nu waren we onderweg naar Londen. Van daaruit zouden we een andere trein nemen naar een of ander congresgebouw om een workshop over efficiëntie bij te wonen. Peter was blij dat ik meeging; zelfs Engeland voelde ver aan. Toch kwam ik om de drie maanden naar Londen. Mijn dochter woonde in Londen, maar nu werkte ze aan een project in Tokio. Elaleh is helemaal anders dan ik. Of ja. Ze begint meer en

meer de persoon te worden die ik op haar leeftijd was. Het maakte me bang. Ik was naïef en nam te veel risico's. Een gemakkelijk slachtoffer. Ik haalde diep adem. Ook mijn vader, mijn stiefmoeder en enkele andere familieleden woonden in Londen. Zij waren de reden waarom ik aan deze workshop deelnam. Over twee dagen was er een familiefeest. Het leek me logisch om beide plichten te combineren. Dan was ik weer voor enkele maanden verlost van de verwijtende opmerkingen dat 'ik geen moeite deed'. Ik zou vandaag zelfs op de thee gaan bij mijn vader. Twee bezoeken aan mijn vader in twee dagen. Misschien zouden ze me zelfs een half jaar met rust laten en kon ik uit Engeland wegblijven. Londen meed ik het liefst van al. Sinds die Groene Uitbarsting waren de veiligheidsmaatregelen fel opgedreven. Ik keek nu al op tegen de controle in het treinstation. Alsof ze een tweede uitbarsting in Londen konden verhinderen. Als de terroristen opnieuw Londen viseerden, dan zouden extra militairen en controleposten hen niet tegenhouden. Die terroristen waren van het hoogste niveau. Bizet nodigde me uit om niet aan de harde wereld te denken en bijna ging ik in op de uitnodiging, maar dan porde Peter me.

'Kijk, het sneeuwt', zei hij.

Verbaasd keek ik naar het raam. Inderdaad! Godverdomme. Ik had niet op sneeuw gerekend. Nu moet ik die heks vragen of ik een winterjas mag lenen. Ik vroeg mijn stiefmoeder nooit een gunst.

'Maar ze hadden toch geen sneeuw voorspeld?' merkte Herbert verbaasd op. 'Gisteren op televisie zeiden ze dat het mooi weer zou worden in Engeland. In Edinburgh scheen daarjuist de zon!'

'Geloof niet altijd wat ze op televisie zeggen', gromde ik.

Vier uur later wierp ik een geërgerde blik op het elektronische uurrooster van de trein. Hij had al een half uur vertraging door hevige sneeuwval ten zuiden van Londen. Herbert zocht naar koffie. Peter belde met het hotel en zei dat we later zouden arriveren. 'Het kan zelfs zijn dat we morgenvroeg aankomen', hoorde ik hem zeggen. Ik nam

mijn smartphone, berekende snel of mijn dochter in Tokio al wakker kon zijn en ging op een van de plasticen stoelen zitten. Terwijl mijn telefoon rinkelde, ontmoetten mijn ogen die van de oude zwarte vrouw die tegenover mij zat. Ze droeg een lange warme jas met een luipaarden patroon en ze zat zo dichtbij dat ik haar parfum kon ruiken. Pruimen? In Kameroen keken mensen elk jaar uit naar het rijpen van de pruimen, herinnerde ik me.

‘Ohayoo gozaimasu’, hoorde ik Elaleh aan de andere lijn. Ik reisde van Kameroen terug naar Londen. ‘Ohaajo gozai- wat? Kan je geen Engels praten?’ vroeg ik geërgerd.

Elaleh grinnikte. ‘Je bent duidelijk weer in een goede bui. Ben je al in je hotel aangekomen?’

‘Nee, het sneeuwt zo hevig dat de trein vertraging heeft. We wachten nu in het station.’

‘Sneeuw? Zo laat in maart?’

‘Aye’, gromde ik.

‘Denk je dat je vandaag nog in je hotel zal aankomen?’

‘Ik hoop van wel.’

‘Je kan altijd bij opa logeren.’

‘Wat ben je grappig.’

‘Haha. Je weet dat je altijd in mijn appartement kan slapen. Volgens mij ben je maar op tien minuten stappen van mijn thuis. Ken je de code nog?’

‘Ik heb nog geen Alzheimer, hoor.’

‘Haha. Trouwens, was je al niet bij opa vandaag? Zei je niet dat je op theebezoek ging?’

‘Ja, inderdaad.’

‘Hoe was het?’

‘Het was anders. Je opa gedroeg zich anders dan normaal.’

‘Is hij ziek?’

‘Nee, hij lijkt afwezig.’

‘Misschien denkt hij eindelijk na om op pensioen te gaan. Hoe oud is hij?’

‘Drieduizend jaar oud’, zei ik droog.

Stilte.

‘84’, zei ik snel.

‘Oh.’ De toon van Elaleh klonk anders. Als moeder had ik maar een lettergreep nodig om te weten dat er iets met mijn kind aan de hand was. ‘Hij is oud’, zei Elaleh. ‘Hij beseft waarschijnlijk dat het tijd is.’

Ik lachte. ‘Mijn vader houdt zoveel van zijn werk dat ik hem zelfs nog in de hel zie bankieren.’

‘Mama!’ riep Elaleh lichtjes geamuseerd, lichtjes geschokt.

‘Waar denk je dat alle bankiers met hun corrupte zielen belanden?’ vroeg ik.

‘Mama, heb je weer ruzie met hen gehad?’

‘Deze keer alleen met haar.’

Elaleh slaakte een zucht. ‘Helen is nog zo slecht niet. Ze heeft alleen aparte ideeën. Goed, ik ga je laten, want ik moet me klaarmaken.’

‘Ga je uit?’

‘Ja, met een klant.’

Een beeld van mijn dochter voor een spiegel schoot door mijn hoofd.

‘Trouwens...’ begon Elaleh.

‘Ja?’

‘Bel papa. Hij heeft mij ook al gebeld.’

‘Waarom?’

‘Mama, Google Calendar dient om je tijd beter te beheren, niet om met je echtgenoot te communiceren.’

‘Hij gebruikt post-itjes’, protesteerde ik.

‘Mama! Papa is geen techneut zoals jij. Hij denkt dat Instagram een pokémon is.’

‘Echt?’

‘Hij dacht dat hij cool was, omdat hij wist wat een pokémon was.’

Ik glimlachte. ‘Dat klinkt als je vader.’

‘Gelukkig heeft hij andere kwaliteiten’, zei Elaleh. ‘Hij geeft echt veel om jou. Bel hem alsjeblieft.’

‘Ok, ik zal hem bellen. Ga nu maar, zodat je jouw make-up kan doen, ook al begrijp ik niet waarom je dat nodig hebt. Je bent mooi genoeg.’

‘Mama, ik gebruik make-up om mijn sterke punten te accentueren. In Japan houden ze van meisjes met grote ogen, dus...’

‘Dus het is een date?’

Elaleh lachte. ‘Waarom gebruik jij geen make-up?’ vroeg ze.

‘Schoonheid zit vanbinnen’, zei ik. Ze heeft dus een date. Ik voelde me een beetje ongerust. Elaleh had nooit een man aan ons voorgesteld. Ik vond het jammer dat ze haar liefdesleven niet met ons deelde.

‘Ja ja, mama. Ik moet nu echt gaan.’

‘Amuseer je. Bel me morgenavond.’

Elaleh lachte. ‘Sayoonara.’

‘Je houdt teveel van Japan’, gromde ik.

‘En jij houdt teveel vast aan je Schotse roots. Tot later, mama.’

‘Ze komt heus terug’, zei de oude zwarte vrouw tegenover mij. Ze had een Noord-Amerikaans accent.

‘Wat?’ Was die vreemdeling me aan het afluisteren?

‘Ze komt heus terug’, zei de vrouw.

Die Amerikanen bemoeien zich ook met alles en iedereen.

‘Mijn echtgenoot en ik hebben zelf zes jaar in Japan gewoond,’ zei ze terwijl ze klopte op de schouder van de man naast zich, ‘maar we hebben ons daar nooit thuis gevoeld. De meeste Japanners houden niet van buitenlanders en laten je nooit het echte Japan zien. Donald spreekt zelfs vloeiend Japans, maar dat hielp niet echt. Toen ik Japan verliet, besepte ik dat ik het land niet kende.’ Ze grimaste. ‘Het is eigenlijk grappig. Als je ergens even verblijft, denk je dat je het kent. Je fotografeert dezelfde tempels als in je reisbrochures. Vaak generaliseren en vereenvoudigen we landen tot enkele stereotypen, maar de werkelijkheid van Japan is meer complex dan geisha’s, sushi en manga. Als je zoekt naar stereotypen, dan vind je die. Maar dan na de wittebroodsweken, leer je soms op gênante wijze dat het land meer is dan wat reisbrochures en westerse media je voorschotelen.’ Ze snoof. ‘Hoe langer ik in Japan woonde, hoe minder ik ervan begreep.’ Dan

knipoogde ze. ‘Ze komt heus terug. Nu houdt ze van Japan, maar ze zal zich snel eenzaam voelen. Japan zal nooit haar thuis worden.’

‘Dat weet ik’, zei ik. ‘Ik ken haar.’

Dan lachte ze. ‘En wees ook niet ongerust. Ze komt heus niet terug thuis met een Japanner. Westerse vrouwen en Japanse mannen zijn uit een te verschillend hout gesneden.’

Waarom denkt ze dat ze me moet blijven geruststellen? Elaleh zal terugkeren. Of lijkt ik echt zo ongerust?

‘Excuseert u mij’, zei ik, terwijl ik mijn telefoon nam.

Ik stond op, wandelde naar de andere kant van de wachtzaal en belde haar vader op.

‘Goedenavond Suzanne.’

‘Hoi Mel.’

‘Ben je echt in Londen?’ vroeg hij.

‘Aye. Je kon in onze gedeelde Google Calendar lezen dat meneer Campbell, Herbert en ik naar een workshop gaan ...’

‘In Londen?’

Waarom had hij nu pas door dat ik al sinds gisterenavond niet meer thuis was? Waar had hij afgelopen nacht geslapen?

‘Aye. Morgenavond blijf ik ook trouwens bij mijn vader slapen. Ze hebben een soort van familiefeestje gepland. Edward en Eileen nemen me terug mee naar Edinburgh.’

‘Is dit een van je spelletjes?’

‘Nee, hoor’, zei ik. ‘Ah, mijn trein gaat zo vertrekken. Tot overmorgen!’

‘Bel me morgen.’

‘Dat zal ik doen. Tot ziens!’

Ik haakte in en wierp een blik op het bord. De trein was nog met een uur uitgesteld. Ik rekende uit dat we dan waarschijnlijk rond middernacht in het hotel zouden aankomen. Ik ging naast Peter zitten.

‘Het ziet er niet goed uit’, zei ik. ‘Denk je dat we beter een hotel zoeken en morgenvroeg met de eerste trein naar die workshop gaan?’

Ik denk dat we dan juist op tijd zullen zijn.’

‘We kunnen ook een auto huren’, zei Peter. ‘Het is drie uur rijden.’
‘In het donker? Met zoveel sneeuw? Terwijl we allemaal moe zijn?’ vroeg ik.

‘Vroeger nam je veel risico’s’, zei Peter. ‘Daardoor heeft ons bedrijf veel marktaandeel gewonnen.’

‘Dat was vroeger. Ons bedrijf bestaat nog, omdat ik al lang geen risico’s meer neem’, zei ik.

‘Ah, hier zijn jullie. Er was een heel lange rij in Starbucks’, zei Herbert. ‘Dames eerst. White Mocha’, zei hij en hij overhandigde een plastic beker aan mij. ‘Sir, hier is je Soy Latte.’ Hij nam een zetel. ‘Wat zijn we aan het bespreken?’

‘Wat gaan we doen?’ vroeg ik.

‘Waarom gaan we niet lekker eten?’ stelde Herbert voor. ‘Het ziet er naar uit dat we minstens twee uur moeten wachten. Met een gevulde maag kunnen we betere beslissingen nemen.’

‘Geweldig idee!’ riep Peter uit.

‘Wat een deprimerende buurt’, zei ik toen we plaatsnamen aan een tafel in een klein restaurantje.

‘Woont je dochter niet in deze buurt?’ vroeg Peter.

‘Ja, helaas’, zei ik. ‘Haar appartement is wel goed beveiligd.’

‘Waarom is deze buurt deprimerend? Het ziet er best hip uit’, vond Herbert.

‘Heb je de gebroken ramen onderweg niet gezien?’

Het was me ook opgevallen dat hier veel verschillende culturen aanwezig waren. Vooral veel Noord-Afrikanen. Moslims. Ik moest toegeven dat 9/11 een grote impact op me had gehad. Ik had altijd gedacht dat zodra andere landen zouden moderniseren, ze ook religie van wetenschap en ethiek van technologie zouden scheiden. Al Qaeda had de mythe dat de westerse weg van verlichting de enige weg naar modernisering was, letterlijk en figuurlijk vernietigd.

‘De islamisering is hier echt bezig’, merkte ik een beetje ongemakkelijk op tegen meneer Campbell. ‘Ik wist niet dat er in Londen zoveel immigranten van die landen kwamen.’

‘Je dacht dat hier alleen maar rijke Schotten woonden, zoals je familie?’ hoonde Herbert. ‘Je weet echt weinig over de wereld. Bovendien is het niet zo erg hier. De wijk hier verderop is erger. Er zijn veel sociale problemen daar.’

‘Laat me raden. Hangjongeren die geen werk vinden?’

‘Zoiets, ja’, zei Herbert.

‘Volgens mij zijn ze gewoon te lui en willen ze profiteren van de sociale zekerheid. De werkloosheidsuitkeringen zijn hoog. Mijn dochter heeft ook een meer exotisch uiterlijk en heeft een buitenlandse achternaam, maar ze heeft een van de beste jobs die iemand van haar leeftijd kan hebben.’

‘Je dochter heeft wel een iets andere achtergrond dan de meeste jongeren hier’, merkte Peter op.

‘Verdedig je die lui-eriken?’

‘Nee, ik vind het alleen vreemd dat je tegen moslims bent, terwijl Mel moslim is.’

‘Hij is een atheïst en heeft niets meer te maken met Iran’, zei ik. ‘Ik heb iets tegen religie in het algemeen, niet alleen tegen islam. Ik vind die gekke fanatiekelingen in USA die in creationisme geloven even gevaarlijk!’

En vooral mijn stiefmoeder.

‘Je weet toch dat ik gelovig ben?’ vroeg Peter voor de zekerheid.

‘Aye, en ik denk dat je een idioot bent.’

Peter schudde lachend zijn hoofd. ‘Volgens mij ben je bang.’

‘Waarvoor zou ik bang zijn?’ vroeg ik, terwijl ik mijn gezicht achter de menukaart verborg.

‘Voor het spirituele, dat wat je niet kan controleren, niet kan begrijpen of niet kan vatten met al je formules en vergelijkingen.’

‘Blablabla’, zei ik.

Meneer Campbell haalde diep adem. ‘Goed. Geloof wat je wil. Laten we wat bestellen.’

Nadat de obers ons avondmaal brachten, begon meneer Campbell over de workshop die we morgen zouden bijwonen. ‘Hebben jullie de bestanden doorgenomen die ik heb doorgestuurd?’

‘Aye’, zei ik. ‘Het gaat over circulaire economie. Alleen begrijp ik niet hoe onze sector daarmee te maken heeft.’

‘Circulaire economie gaat vooral over hoe we minder afval kunnen storten. Ik denk dat we daarover moeten nadenken. Uiteindelijk hebben we ook een verantwoordelijkheid tegenover de omgeving waarin we allemaal opgroeien.’

Ik zuchtte en veegde mijn kleverige handen af aan mijn servet.

‘Ik weet dat we aan de natuur moeten denken,’ zei ik, ‘maar iedereen weet dat het in de bedrijfswereld alleen maar om winst draait. Waarom zouden we winst moeten opofferen om onze moestuinen te redden? We hadden het vliegtuig kunnen nemen en ons veel tijd kunnen besparen.’ De organisatoren van de workshop hadden er op gestaan dat we alleen de trein of de bus zouden nemen, waardoor we twee hele dagen aan reizen moesten inboeten.

‘Ik denk eigenlijk dat de circulaire economie veel kansen voor Glass Colors kan creëren’, zei Herbert. ‘Vaak kunnen we meer verdienen en tegelijk voor een betere omgeving zorgen. Bovendien is dit goed voor onze CSR. We kunnen zelfs fondsen van de regering aantrekken.’

‘Hebben we fondsen nodig?’ vroeg ik.

‘Meer geld is altijd welkom’, zei Peter. ‘Ik wil ook bijleren over de ecologische voordelen. Ik wil gelukkige werknemers.’

‘Ik ben al gelukkig’, zei ik.

‘Suzanne’, begon Peter. ‘Iedereen weet-’

‘Wat weet iedereen? Ik heb alles wat ik nodig heb. Ik heb een mooi huis in een veilige buurt en een succesvolle dochter. Andere werknemers kunnen ook alles kopen wat ze willen.’

‘Ik wil meer dan enkel salaris geven. Ik wil dat mijn werknemers en hun families gelukkiger worden. Geluk kan niet alleen gemeten worden met het aantal cijfers op je bankrekening.’

‘Hoe ga je ons gelukkiger maken?’ vroeg ik met opgetrokken wenkbrauwen. ‘Ga je een stuk natuur kopen? Denk je echt dat groene stroom ons leven gaat verlichten?’

‘Wat stel jij dan voor?’ vroeg hij een beetje geërgerd.

‘Ontsla die Thaise.’

‘Wat zeg je nu?’

‘Wat is haar naam weeral?’

‘Lalisa.’

‘Aye, ontsla haar. Ze is de slechtste communicatiemedewerker die we ooit gehad hebben. Ze is goed in visualisatie, maar haar Engels is nog slechter dan het Engels van de Amerikanen.’

‘Waarom ben je zo racistisch?’

‘Iedereen is racistisch, maar sommigen zijn er eerlijk over en zeggen wat ze denken. Iedereen discrimineert. Dat is eigen aan de mens. We discrimineren al sinds we jong zijn. Ik heb dat ooit in een wetenschappelijk magazine gelezen. Kijk maar naar kinderen die driehoeken van vierhoeken leren onderscheiden. Om te overleven moet je een onderscheid kunnen maken. De meeste mensen worden daarom ook vooral verliefd op mensen van hetzelfde ras.’

‘Wow. Je hebt hier al over nagedacht, eh.’

‘Aye, je bent niet de eerste die denkt dat ik racistisch ben.’ Ik zuchtte.

‘Mensen denken dat ik slecht ben, omdat ze niet willen beseffen dat ze zelf slecht zijn.’

‘Geloof je echt dat de mens kwaadaardig is?’

‘De mens is egoïstisch’, zei ik.

Peter sloeg zijn ogen ten hemel.

‘Hoe is iemand zoals jij met Mel getrouwd?’

‘Volgens mijn psychiater heb ik een Elektracomplex. Hij lijkt hard op mijn vader.’

‘Wat is een Elektracomplex?’ vroeg Herbert.

‘In de Griekse mythologie was Elektra de dochter van Agamemnon. Zij vermoordde haar moeder om de dood op haar vader te wreken.’

‘Haat jij jouw vader niet?’ vroeg Peter.

‘Het is ingewikkeld’, zei ik.

Peter lachte en nam een slok van zijn trappistenbier.

‘In feite’, begon Herbert voorzichtig, ‘Lalisa heeft me enorm geholpen met het uittekenen van een design voor die verticale tuinen in Singapore. Ik heb zelf geen groene vingers maar zij hielp me om de juiste planten te identificeren voor dat megaproject.’

‘Slaap je met haar?’ vroeg ik geërgerd.

Herbert keek verontwaardigd. Peter lachte.

‘Weet je, Suzanne,’ zei Peter, ‘soms, zelfs na al die jaren dat we samenwerken, vraag ik me af of je echt zo gemeen bent of alleen maar oppervlakkig.’

‘Ik ben gemeen,’ zei ik nadat ik mijn laatste friet had ingeslikt, ‘omdat ik eerlijk ben. Ik weet dat ik veel stereotypen ophaal maar iedereen weet dat stereotypen ergens vandaan komen.’

‘Leve de globaliserende wereld’, zei Herbert en hij hief zijn glas Chimay Bleu.

Ik begreep niet waarom hij op globalisatie wilde klinken, maar ik hief mijn glas wijn ook op. Op dat moment schoot me een oude herinnering te binnen. Ik zag drie generaties Kameroense vrouwen druiven plukken waar ze later wijn van zouden maken. Ik schudde de herinnering snel van me af want heel mijn lichaam begon te trillen.

‘Trouwens,’ zei Peter, ‘ik denk dat het inderdaad beter is als we vannacht in Londen blijven.’

‘Hebben we een ander keus?’ vroeg Suzanne. ‘Ik kan in het appartement van mijn dochter slapen. Ik ken haar code.’

‘Goed’, zei Peter. ‘Dan kan jij tenminste lang genoeg slapen. Herbert en ik vinden wel een hotelkamer. Hopelijk niet al te ver van het station.’

‘We kunnen je na het diner begeleiden’, zei Peter.

‘Oh nee, ik kan voor mezelf zorgen. Ik denk dat haar appartement maar drie straten verder is van hier.’

‘Ben je zeker?’ vroeg Peter.

Ik opende mijn mond, maar dan kreeg ik een kramp in mijn voeten. Een geur van ijzer prikkelde mijn neus. Ik proefde zout op mijn lippen. Ik keek op. In de inkom stonden drie jonge volwassenen. Een vrouw en twee mannen. De witte droom, wist ik onmiddellijk. Het gezicht en de haren van de vrouw waren volledig wit. Ze droeg een masker dat met een slangetje aan een apparaat adem toediende, verbonden was. Alleen haar ogen waren nog blauw. De twee jongemannen waren nog niet helemaal wit maar ik voelde dat ze meer pijn leden dan de vrouw. Ze praatten traag, alsof ze buiten adem waren. De witte droom was een longziekte. Ooit omschreef een patiënt voor televisie de pijn alsof je in een bosbrand bent en geen uitweg ziet. Een van de obers wees hen een tafel aan. Hij zorgde ervoor dat hij hen niet aanraakte. Ook andere klanten hielden de drie jonge mensen met argusogen in de gaten. Toch trokken de drie jonge volwassenen zich niets aan van de aandacht. Als je stervende was, waren sommige dingen niet meer zo belangrijk.

Bijna veertien jaar geleden werden in New York de eerste slachtoffers van de witte droom gerapporteerd. Net na de millenniumwisseling. Heel de Big Apple was in rep en roer omdat ze eerst dachten dat moslimterroristen een biologisch wapen op de Amerikaanse bevolking hadden losgelaten. Maar niemand claimde de aanval. Toen meldden slachtoffers zich in Rome, Shanghai, Osaka, Amsterdam en Barcelona in hun ziekenhuizen met dezelfde symptomen. Witte vlekken op de huid, ademhalingsproblemen, een snel kloppend hart, pijnlijke spieren. De aandoeningen aan de luchtwegen waren vergelijkbaar met de ontstekingen die de brandharen van eikenprocessierupsen in je longen kunnen veroorzaken. Op het nieuws werd gezegd dat een supervirus de mensheid aanviel. De hysterie was nog erger dan de ziekte. Mensen haastten zich naar de supermarkt en begonnen te hamsteren.

Toiletpapier, zeep, koeken, melk, bier. De oorlog leek weer uitgebroken. Zelfs in Edinburgh werden de winkels, restaurants, pubs en scholen voor een week gesloten. Na twee woelige weken kwamen wetenschappers er gelukkig achter dat de ziekte niet via de lucht of vloeistoffenuitwisseling werd overgedragen en dat ze geen transmissiepatronen vonden die erop wezen dat mensen elkaar besmetten. De bevolking kalmeerde. Een beetje. Niemand wist wat de oorzaak was. Geen virus. De dokters konden het niet controleren. Na een tijd kalmeerde de bevolking en zagen ze het verschijnsel zoals de dood zelf. Je kon het niet tegenhouden, dus was het beter om er niet te veel aan te denken.

De ziekte werd de witte droom genoemd omdat de slachtoffers geleidelijk aan helemaal wit werden. Niet alleen hun huid, maar zelfs hun oogbollen en haren werden griezelig wit. Ze leken op personages uit een horrorfilm. Het eerste slachtoffer stierf al na drie weken, maar de meeste mensen hielden het enkele maanden vol. De uitvinding van een draagbaar apparaatje zorgde ervoor dat ze hun laatste weken of maanden niet in een ziekenhuis moesten doorbrengen. Toen mijn dochter en ik op straat in Edinburgh voor de eerste keer een slachtoffer van de witte droom in levende lijve zagen, waren er al meer dan zesduizend mannen en 1200 vrouwen gestorven. Het was eigenaardig dat de ziekte vooral verscheen in westerse landen. In Afrika was geen enkel geval bekend. In het begin riepen radicale moslims op dat dit de eerste plaag was van God, totdat een hoogstaande imam ook werd gediagnosticeerd. Die dag, in Edinburgh, wees Elaleh naar het slachtoffer op straat, een vrouw van in de veertig. Mijn dochter was negen jaar oud. De vrouw zat op een bank en had overal witte vlekken. Ze leek te rillen van de kou, ook al was het een warme zomerdag. Elaleh vroeg me of ze ziek was.

‘Aye.’ Ik was zelf ook gechoqueerd van haar trieste aanblik. Tot op dat moment was de ziekte een ver-van-mijn-bed-show geweest.

‘Gaat ze dood?’ vroeg Elaleh.

Ik schrok en hoopte dat de vrouw haar niet gehoord had. ‘Kom, laten we ergens anders zitten. Dan beantwoord ik al je vragen.’

Zodra we op een bank ver genoeg van de vrouw zaten, gaf ik antwoord:

‘Aye, die vrouw gaat dood. Zodra je de ziekte krijgt, heb je maar een half jaar te leven.’

‘Ik dacht dat alleen oude mensen stierven’, zei Elaleh. ‘Kan iedereen dan op elk moment doodgaan?’

‘Aye, iedereen sterft uiteindelijk,’ zei ik, ‘maar in normale omstandigheden sterft iedereen als hij of zij oud is. Helaas zijn er ziektes, zoals de witte droom, die dodelijk zijn op elke leeftijd.’

‘Kan ik die ziekte ook krijgen? Kan ik ook jong sterven?’ vroeg Elaleh geschokt.

Dat antwoord gaf me een steek. Ik wou niet aan haar dood denken.

‘Ik weet het niet. De ziekte is een groot mysterie voor mij.’

‘Ga jij ook dood?’ vroeg ik. ‘En papa?’

‘Ooit gaan we allemaal dood, maar ik weet niet wanneer’, antwoordde ik geduldig.

‘Is dood voor altijd?’

‘Aye, als mensen sterven, is dat voor altijd.’

‘Wat gebeurt er dan na de dood? Naar waar gaan ze?’

‘Niemand weet echt zeker wat er gebeurt als iemand dood gaat. Er bestaan verschillende ideeën. Je opa en stiefoma geloven bijvoorbeeld dat zielen naar de hemel gaan.’

‘Kunnen wij dode mensen bezoeken?’ vroeg ik.

Ik dacht na. ‘Ik weet het niet’, gaf ik toe.

‘Ik dacht dat je alles wist,’ zei Elaleh, ‘want je bent een wetenschapper.’

‘Nee, wetenschappers weten niet alles’, zei ik. ‘Veel dingen zijn onbekend. Wetenschappers zijn trouwens steeds op zoek naar antwoorden, want dat is hun taak.’

‘Dat is een mooie taak’, zei Elaleh.

Ik glimlachte. ‘Wie weet, word jij ook een wetenschapper en ga je ook op zoek naar antwoorden. Wie weet,’ zei ik, ‘ontdek jij wel wat de oorzaak is van de witte droom.’

Veertien jaren waren verstreken. Elaleh was geen wetenschapper geworden en nog altijd wist niemand wat juist de witte droom veroorzaakte. Volgens tante Nastya hadden de wetenschappers wel een verband tussen depressie en de ziekte gevonden, maar dat verband was niet sterk genoeg om als de grootste oorzaak te worden bestempeld. Ik had echter het geluk dat niemand van mijn nabije kring de witte droom had gekregen. Toch knaagde er iets aan me, dat ik het ongeluk niet altijd zou ontlopen. Intussen waren er al honderdduizenden mensen overleden.

‘Ik weet nog altijd niet hoe ik moet reageren als ik slachtoffers van de witte droom zie.’ Deze opmerking van Herbert trok me terug naar het heden. ‘Gezondheid is een van de weinige dingen die je niet echt kan controleren. Je kan nog zoveel doen om gezond te blijven, maar plots vind je witte vlekken op je lichaam en weet je dat alles voor niets is geweest.’

De jongste broer van Herbert was twee jaar geleden aan de witte droom overleden.

‘Laten we terug concentreren op de reden waarom we hier zijn’, zei ik. Ik wou hem afleiden. ‘Na het avondmaal wandel ik naar het appartement van mijn dochter en gaan jullie op zoek naar een hotel. Rond zes uur morgenvroeg ontmoeten we elkaar terug in het station. Klinkt dat als een plan?’

Een halfuur later wandelde ik alleen door een steegje. Gebroken ramen, verroeste ijzeren buizen en graffiti teksten. Kon het nog meer cliché? Deze buurt had duidelijk een opknopbeurt nodig. Bovendien was er niemand anders te bespeuren. Dit kon een scène zijn uit een horrorfilm. Gelukkig was ik geen blond tienermeisje, maar een oude vrouw met rood haar waardoor al enkele grijze tinten zichtbaar waren. Ik was zeker geen aantrekkelijke partij voor een verkrachter. Plots dook een beeld van een zwarte schaduw met rode ogen en

vlijmscherpe hoektanden op in mijn gedachten. Ik stopte bij een kruispunt. De linkse weg was de kortste weg naar haar appartement. Alleen gaf het me een ongemakkelijk gevoel. Ik haalde diep adem. Waarom geloof je dat daar een kwaadaardige geest op je wacht? Zuur kroop omhoog via mijn slokdarm. *Ik heb duidelijk iets verkeerd gegeten.* Drie minuten meer wandelen is beter voor mijn vertering. Ja, dat is het. Ik nam de rechtse weg, maar zodra ik de keuze had genomen, kreeg ik het idee dat iemand naar me staaarde.

Hoofdstuk 2: De heilige deur in de mahonieboom

De berk heeft een speciale plaats in de tradities van Ogham, het geheime alfabet van de bomen. De eerste boodschap in Ogham bevatte Beith, de letter van de berk, die gebruikt werd om Lugh te waarschuwen dat zijn vrouw was opgenomen in het rijk van het feeënvolk.

De Bomenatlas

Behoedzaam keek ik rond, maar ik zag niemand in het donker. Ik versnelde mijn pas en bereidde me voor op het ergste. Een overval, of erger. De oude straatbomen begonnen te kraken en te zuchten. *Ga sneller*, riep een stem diep vanbinnen. Ik begon te lopen. Na een minuut kwam ik buiten adem aan in het appartementsgebouw. Daar verdween het gevoel van gevaar en kwam ik terug tot adem. Ik had nog steeds niemand gezien. Op de gelijkvloers was een tapijtenzaak. Elke keer als ik Elaleh bezocht, vroeg ik me af wie zulke lelijke monsters zou kopen. Ik ging naar de poort, tikte de code in en de zwarte deur klikte open. Ik wandelde in een brede gang naar de lift. De lift piepte terwijl hij me naar de hoogste verdieping bracht. Hoe oud zou dit gebouw zijn?

Toen ik voor de mahoniehouten deur naar Elaleh's apartment stond, dacht ik aan een volksverhaal van de Beba, een volk in Kameroen, over een heilige deur. Een moeder had me uitgenodigd voor een avondmaal nadat ik bijles Engels had gegeven aan haar zes kinderen. Ik wist niet dat als je een avondmaal in een Beba huis zou bijwonen, Beba moeders raadsels en verhalen met hun kinderen deelden terwijl ze wachtten totdat het eten klaar was. Over varkens, domme luipaarden, schildpadden en man-etende leeuwen. Ik vond het zo geweldig om aan de hand van verhalen en raadsels meer over de Beba

te leren dat ik gemotiveerd was om meer bijles te geven. Toen ik ontdekte dat elke familie zijn eigen verhalen had, bood ik mijn diensten ook aan bij andere families. Mel had ooit gezegd dat hij mijn dorst naar verhalen en kennis een van mijn aantrekkelijkste punten vond. ‘Je nieuwsgierigheid brengt je naar nieuwe avonturen en ik wil daar deel van uitmaken.’ Hij zat trouwens naast mij toen een jonge moeder met drie kinderen mijn meest favoriete verhaal vertelde. Over een wees die in een oerwoud een oude vrouw ontmoette. Na een vreemd gesprek waarbij ze vroeg hem zijn kledij en werktuig af te geven, bevond hij zich plots in een verborgen koninkrijk en wordt zelfs de koning. Alleen mag hij niet de heilige deur in zijn nieuwe paleis openen. Uiteindelijk overwon zijn nieuwsgierigheid het en opende hij de deur. De oude vrouw was daar en zat onder een mahonieboom. Ze gaf hem zijn kledij en spullen terug. Nadat de moeder dit verhaal vertelde, keek ze elk kind voor enkele seconden aan en vroeg uiteindelijk: ‘Wat zou jij hebben gedaan?’ Mel en ik hadden de hele nacht ook gediscussieerd of je liever rijk zou zijn dan alles te weten, of liever alles weet maar niets overhoudt. Uiteindelijk besloten we dat het verhaal misschien zelfs diepere lagen had die we niet begrepen, omdat we geen Beba waren.

Ik wreef over het mahoniehout van de deur en glimlachte. Niet alle herinneringen aan Kameroen waren pijnlijk... totdat ik me herinnerde hoe alles daar was geëindigd. Snel duwde ik de deur open. Zodra ik binnenwandelde, kwam de vertrouwde geur van kamperfoelie en sandelhout me tegemoet. Elaleh had ooit een cursus aromatherapie gevolgd. Het zorgde ervoor dat haar appartement altijd naar thuis rook. Je kon duidelijk zien dat ze interior design had gestudeerd aan de manier waarop ze haar interieur had gekozen. De wit geschilderde muren en plafond gaven een gevoel van ruimte en openheid. Bij het grote raam dat uitzicht gaf op de Thames had ze een knusse sofa gezet, met een schapenwollen dekentje en veel kleurrijke kussens. Op een bijzettafeltje stonden er oosterse theeglazen en een zilveren theepot. Een wand was ingepalmd door een

reusachtige boekenkast met boeken over kunst, meubelen en architectuur, maar ook beeldjes en andere spullen die ze waarschijnlijk van een vlooienmarkt had geplukt. Ik moest aan mijn mama denken, want haar huis was ook bomvol met spullen die je niet echt nodig had. Zelf hield ik meer van minimalisme.

Ik streek over het hout van de boekenkast. Ik had die kast voor haar uitgekozen. Japanse cipres. Heel duur. Ik snoof aan het hout. Ik ving een licht aroma van aarde op. Als mijn moeder naar Londen zou komen, zou ik haar vertellen om werkmateriaal van haar atelier mee te nemen zodat ze de bovenste laag van het hout kon wegschrappen. Mijn blik viel op de kamerplanten. Sommige reikten zelfs tot aan het plafond. Ik had nauwelijks planten in huis. Ik had geen groene vingers. Elaleh trouwens ook niet. Ik wist dat haar vriendin Jasmin dat had geïnstalleerd. Ik ging naar haar keuken, opende een kast en glimlachte. Volgens mij kookte Elaleh nauwelijks. Dat had ze toch met mij gemeen. Het enige wat ik vond waren kruiden, zoals kurkuma, gember, zwarte peper en kaneel, amandelmelk, of haver en granola, en heel veel koffie en thee. Ook trof ik vervallen yoghurt en een rotte perzik in haar kleine koelkast.

Het was al bijna negen uur. Over zeven uur moest ik opstaan. Ik lette erop dat ik minstens zeven uur sliep. Voldoende slaap, hadden zowel mijn mama en tante Nastya me vaak op het hart gedrukt, is de beste bescherming tegen eender welk onheil. Ik besloot kamillethee met wat haver voor te bereiden. Terwijl de waterkoker suisde, stelde ik me voor hoe warme dampbellen opstegen en tegen het hogere koudere water opbotsten. De bellen implodeerden. Een groene flits. Mijn tas viel bijna uit mijn handen, maar ik kalmeerde mezelf. *Suzanne, waarom ben je toch zo onhandig?* Op dat moment hoorde ik vrouwenstemmen achter mij. Voorzichtig draaide ik me om, maar ik zag niets. De enige levende wezens waren haar kamerplanten. Mijn maag kneep samen. Ik speurde naar de bron van het geluid. Televisie? Radio? Wat dan ook? Plots rinkelde mijn smartphone. Ik deinsde verschrikt achteruit, maar

ik nam op. Het was mijn baas. Onmiddellijk hielden de vrouwenstemmen op.

‘Suzanne, ben je veilig aangekomen?’ vroeg Peter.

‘Aye. Hebben jullie al een hotel gevonden?’

‘Ja, we hebben juist ingecheckt. Ik belde je, want ik heb slecht nieuws. Je gaat toch eerder moeten opstaan. Het blijkt dat het zo hard gesneeuwd heeft dat de congresplaats niet met de trein te bereiken valt. Naar het schijnt zijn meer deelnemers gestrand. Ze hebben daarom een bus voor ons allemaal geregeld. Rond half zes moeten we bij het verzamelpunt zijn. Ik stuur je de coördinaten door.’

Na het telefoongesprek hoorde ik de stemmen niet meer. Ik dronk mijn thee op en besloot om naar bed te gaan.

Rond drie uur ‘s ochtends schoot ik wakker. Twee uur eerder dan ik wou. Vaak, om de drie dagen of zo, schoot ik op dit uur wakker. Ik had al verschillende bronnen en experts geraadpleegd hoe ik ervoor kon zorgen dat ik aan een stuk kon doorslapen, maar al hun advies en trucjes hielpen niet. Ik sloot mijn ogen in de hoop dat ik zo terug naar dromenland zou keren. Ik had een vredige droom over een oude romantische herinnering in een grot vol kaarslicht, tropische wouden, hoge golven en een waterval. Enkele dikke lagen erodeerden en vielen in het zeewater. Plots hoorde ik de stemmen weer. Ik durfde mijn ogen niet te openen. Het volume zwol aan. ‘Ga weg’, zei ik wanhopig. ‘Ik wil niets met jullie te maken hebben.’ De stemmen verdwenen.

De verzamelplaats bevond zich op vijfhonderd meter van een busterminal die vorig jaar tijdens de Groene Uitbarsting opgeblazen was. In de terroristische aanslag waren meer dan tweehonderd mensen omgekomen. Het had drie weken lang de eerste pagina van alle kranten in Europa gedomineerd en het had de rechtse politieke bewegingen in Europa en het Verenigd Koninkrijk meer macht gegeven, om nog meer belastinggeld in veiligheid en immigratie te steken. Niemand wist welke technologie en welke wapens dit gebouw

van de kaart hadden geveegd. Het was niet de eerste keer dat een reusachtig gebouw in een groene wolk was opgeblazen. Het was de zeventiende van de intussen al twintig Groene Uitbarstingen. Ik herinnerde me nog steeds het nieuws over de tweede Groene Aanslag. In Auckland. Ik herinnerde me zelfs hoe ik me voelde voordat ik het nieuws van mijn secretaresse vernam. Ik werkte aan mijn computer aan een 3D-model voor een kunstinstallatie in Glasgow dat glas gebruikte en voelde plots een droefenis komen. Ik pinkte een traan weg en vroeg me af of ik te moe was. De droefenis bleef echter in de kamer hangen en ik hoorde honderden stemmen in de verte schreeuwen. Voor enkele seconden. Dan hield het op. Mijn handen begonnen te trillen alsof ik teveel koffie had gedronken en ik wist dat er iets verschrikkelijks was gebeurd. Toen Judith, mijn secretaresse, vijftien minuten later opgewonden mijn kantoor binnenstapte en zei om het nieuws te bekijken, opende ik mijn internet en zocht naar de BBC. Zodra ik het beeld van de groene rookwolk in de vorm van een dennenappel zag op het scherm, schoot een oude demon in me wakker en kneep mijn keel dicht. Ik kon zelfs de ijzeren geur van bloed ruiken. Hun bloed. Mijn bloed. Ik zag de beelden van mijn reis door Kameroen weer voor me en voelde opnieuw de razende energie in mijn huid branden die mijn botten deed trillen. Ik proefde parels van zweet op mijn lippen. Ik haalde diep adem en bedaarde genoeg om te kunnen lezen wat de BBC over de aanslag had geschreven.

Breaking! Wolkenkrabber in Auckland ontploft

10 december 2011. Auckland. De Wolventoren, een van de hoogste wolkenkrabbers in Nieuw-Zeeland, die drie jaar geleden gebouwd is, is rond 14.43 lokale tijd van binnenuit ontploft. Het geschatte aantal dodelijke slachtoffers is meer dan 100, maar dit kan in de komende dagen oplopen tot meer dan 200. Momenteel hebben de autoriteiten geen verklaringen gegeven. Een getuige omschrijft de explosie: 'Het leek net een vulkaanuitbarsting. Overal vlogen

brokstukken rond en as regende neer'. De Wolventoren is het hoofdkantoor van de LUPA kartel voor bosbouw, dat al enkele maanden onder vuur lag van internationale media voor hun betrokkenheid in de illegale kapping van de oerwouden in Indonesië en verschillende landen in Afrika.

De reporter schreef het niet expliciet, maar hij leek niet te geloven dat de explosie gevolg van een technische stoornis was. *Het was een aanslag*, zei een onverklaarbaar gevoel me. Die nacht pluiste ik kranten en het internet door, maar ik wist niet juist waarnaar ik zocht. Een naam? Maar van wie? En waarom? Waarom wou ik weten wie die Groene Uitbarsting had veroorzaakt? Ik was als een blindgeborene die probeerde rond te tasten en probeerde te stappen voor het kon kruipen. Ik voelde me machteloos, alsof er een onderdrukt trauma naar boven kwam drijven. Ik wist dat ons brein zo werkte dat we niet alles onthielden, grotendeels om onszelf te beschermen. In Kameroen was ik getraumatiseerd. Tante Nastya, mijn zussen, Bernard en Mel hadden me geholpen om het te vergeten, maar de beelden van de Groene uitbarsting in de Wolventoren hadden iets in me wakker gemaakt en ik wist niet meer wat het was. Met Mel durfde ik er niet over te praten, want Kameroen was ook voor hem een pijnlijke wonde waarover we al jaren niet meer spraken. Tante Nastya begon altijd over zichzelf als ik haar vragen stelde over het verleden. Nog steeds zocht ik af en toe naar kleine waarheden. Enkele dagen na de eerste Groene uitbarsting verscheen in The Guardian een artikel dat aangaf dat de uitbarstingen geen ongeluk waren.

Auckland aangevallen

14 december. Patrick Keats, de premier van Nieuw-Zeeland heeft deze ochtend in een officiële persverklaring meegedeeld dat het bij de ontploffing van de Wolventoren om terrorisme gaat. De Amerikanen beloofden al hun medewerking in het

onderzoek. Eerste verdachten zijn opgepakt voor ondervraging, de namen worden niet prijsgegeven.

Ze vonden de daders niet, maar elke dag verschenen er nieuwe theorieën. Eerst dachten journalisten dat extreem religieuze groepen achter de aanslag zaten, maar de volgende Groene Uitbarsting zorgde voor een ander perspectief op de zaak. Een maand na de Groene Uitbarsting in Auckland nam de derde Groene Uitbarsting plaats, deze keer in Frankfurt. Het nieuws ging niet alleen over de wolkenkrabber in Duitsland, maar ook over een in Mumbai. Het bleek dat vier maanden geleden een eerste Groene Uitbarsting had plaatsgevonden in een MacDonalds in Mumbai. De westerse media vond dat niet belangrijk totdat ook het westen slachtoffers kende. Die nacht na de Groene Uitbarsting in Frankfurt bracht Al-Jazeera het beroemde artikel uit. 'Dit was al de derde Groene Uitbarsting!' Sinds dat artikel bleef de naam plakken en noemden de media, en daarna politici en burgers deze aanslagen zo. De naam was gekozen omwille van de groene kleur van de rookwolk en omdat het wel eens om ecoterrorisme kon gaan. De journaliste van het bekende artikel had geanalyseerd wie de slachtoffers waren van de Groene Uitbarsting in Mumbai, Auckland en Frankfurt, en het bleek dat in de drie gebouwen een of meer mannen werkten in de top meest vervuilende bedrijven. De mannen verhoogden hun beveiliging, maar leken niet opgewassen tegen de anonieme ecoterroristen. Meer Groene Uitbarstingen hadden plaatsgenomen en sleurden meer mensen van de lijst en honderden andere onschuldigen naar het dodenrijk. In New York, Kaapstad, Seoul, Singapore, Chicago, Jakarta, Vancouver, San Paolo en andere grootsteden. Na de Groene Uitbarsting in San Paolo had een Braziliaanse topman die garant stond voor de veiligheid van de vermoorde grootgrondbezitter onthutst voor televisie uitgeroepen dat de ecoterroristen onnaar moesten zijn. Uiteraard had dat heel wat veel cartoonisten geïnspireerd. Nog altijd wist niemand wie achter de aanslagen zaten, maar de targets waren duidelijk. Oude mannen die

grote aandelen hadden in de vernietiging van oerwouden, vervuiling van meren, rivieren, de lucht en bodem en de uitroeiing van dieren. Wat die ecoterroristen niet begrepen, was dat de oude mannen allemaal deel uitmaakten van een systeem en snel vervangen zouden worden door andere machtsbeluste mannen en vrouwen die verder doorgingen met de exploitatie van de natuur. The New York Times had een artikel gepubliceerd met als kop 'Waarom de Groene Uitbarstingen de wereld erger maken'. Het leek alsof de ecoterroristen dat artikel ook gelezen hadden, want de langste periode zonder Groene Uitbarstingen volgde. Drie maanden niets. En dan gebeurde de Groene Uitbarsting in Londen. Op de dag dat ik daar was.

De terminal waar nu bussen naar het zuiden van Londen trokken, was een geïmproviseerde symbiose van een werf en een terminal. Via een brede horizontale koker wandelde ik uit de tijdige terminal, over de ruïnes van het oorspronkelijke station. Het gevoel in de koker deed me aan een toeristische attractie in Rome denken, waar je ook over de eeuwenoude overblijfselen van tempels en gebouwen kon wandelen. Om de tiental meters was er een pilaar met uitleg over een van de andere Groene Uitbarstingen. Na de Groene uitbarsting in Londen was er elke maand een Groene Uitbarsting gevolgd, soms in steden waar al een vorige had plaatsgenomen. Toen ik naar de foto van de Groene Uitbarsting in Auckland keek, beseftte ik dat een Groene Uitbarsting opnieuw in Londen kon gebeuren. Hier en vandaag. De terroristen konden overal zijn. Vroeger vochten de Britten tegen een vijand buitenaf, maar nu was de vijand misschien een van ons. Dat was meer onrustwekkend en ik merkte dat ik net zoals andere mensen meer gestresst rondliep. Of ja, sinds de Groene Uitbarsting in Auckland was de stress voor mij al ingekickt. Na elke Groene Uitbarsting verzamelde ik zoveel mogelijk artikels en bewaarde die in een koft in mijn nachtkastje. De afgelopen twee jaar, vooral tijdens donkere uren, had ik daarin gebladerd, op zoek naar iets. In de koker hingen bordjes met de namen van de slachtoffers. En hun land van

oorsprong. Londen was duidelijk een multiculturele hub. Ik zag zelfs namen van landen waarvan ik nooit gehoord had. Ik hield eventjes halt bij een muur met uitleg over de Groene Uitbarsting en de discussie wat de overheid met de ruïnes moest doen. Sommige mensen wilden dat de busterminal terug hersteld zou worden, maar het zou jaren duren en veel geld kosten.

‘Het leek wel magie’, zei een tekstballon.

Magie? Leeft die nog in de Middeleeuwen? Dit kon allemaal wetenschappelijk verklaard worden.

Ik zocht naar de eikenboom tussen de ruïnes. Daar stond hij, een prins van de natuur, als een trotse overwinnaar, op een slagveld vol stenen en beenderen, bedekt onder een laag vieze bruine smeltende sneeuw. Soms overleefden alleen bomen de grootste aanslagen. Een week geleden had Elaleh me over de ginkgo's in Hiroshima verteld die de atoombom hadden overleefd. Ze was onder de indruk geweest van de uithouding van de bomen.

‘Goedemorgen Suzanne.’

Herbert en Peter kwamen met koffie van Starbucks bij me staan.

‘Heb je goed geslapen?’ vroeg Herbert. ‘Je ziet er niet echt fris uit.’

‘Het kon slechter’, zei ik.

Herbert bestudeerde mijn gezicht. ‘Nee, ik herken die blik. Dat is de blik die je altijd hebt als je met iemand in discussie bent gegaan.’

Ik gromde. ‘Aye, ik ga zo een discussie met jou aan als je niet je mond houdt.’

Peter lachte. ‘Kom, laten we naar de bus gaan. O, wat zal ik blij zijn als die workshop eindelijk begint!’

Ik wierp nog een laatste lange blik op de eikenboom. Een van de beste artikels die ik verzameld had, ging over de vergelijking tussen explosieven en het nog steeds ongeïdentificeerde wapen dat de ecoterroristen gebruikten. Een expert in gecontroleerde implosies van gebouwen legde uit dat de terroristen getraind waren in een controle van explosieven en dat ze duidelijk geen fysieke schade aan de omgeving wilden berokkenen. ‘In feite,’ zei de expert, ‘is implosie ook

het verkeerde woord. Wat wij doen in ons bedrijf en die terroristen ook doen is een soort van geleidelijke instorting veroorzaken door verzwakking of verwijdering van kritische steunen, waardoor het gebouw niet langer bestand is tegen de zwaartekracht en zal inzakken onder zijn eigen gewicht.' Figuren in dit artikel toonden verschillende gebouwen waar de explosieven geplaatst moesten zijn, maar vreemd genoeg bleken sommige plekken niet bereikbaar voor de meeste mensen. Daarnaast vonden experts geen sporen van explosieven zoals dynamiet of nitroglycerine in de brokstukken. De energiebron was nog altijd onbekend. Meer mensen geloofden dat ruimtewezens met buitenaards materiaal de Groene Uitbarstingen veroorzaakten. *Onzin. Je weet dat.* Ik schrok op en stapte snel de bus op.

Toen de bus al een half uur lang aan het rijden was, en ik naar de sneeuwlandschappen tuurde, belde Elaleh me op. Ik glimlachte toen ik haar naam op het scherm zag.

'Goedemorgen.'

'Goedenavond hier. Ik zag je bericht. Dus je hebt toch in mijn appartement geslapen. Heb je goed geslapen?'

'Ja, ja.'

'Oei. Aan je toon te horen zit er iets je dwars.'

'Je buurt is niet echt de meest veilige', zei ik.

Een korte stilte.

'Wat is er gebeurd?' vroeg Elaleh.

'Toen ik in de vroege ochtend naar het busstation wandelde, werd ik door vreemde jonge vrouwen lastiggevallen.'

Ik hoorde Elaleh ademen.

'Wat is er juist gebeurd?' vroeg Elaleh.

'Gekke junkies waren zich aan een vuur in een container aan het verwarmen. Zodra ze me zagen, riepen ze scheldwoorden naar me. Uiteraard riep ik terug. Je kent me. Een van hen raakte me zelfs aan met haar vieze vingers. Ik duwde haar van me af. Dan zag ik dat haar vingers verbrand waren. Dat stom wicht had waarschijnlijk haar